

PROLOGAS

Mišką, laukus ir viržynę gruodu sutraukė šaltis. Žemę apklojės sniegas švytėjo po jaunatimi. Miško tylos nedrumstė niekas, nebent kartais nuo šakos šlumštėdavo sniegas ar sučerškėdavo sausos nendrės, vėjui papūtus. Upės čiurlenimas nutilo, nes krantus sukaustė ledai.

Upės pakraštyje kažkas krustelėjo. Iš nendrių išniro didelis rudas katinas, pasišiaušės nuo šalčio. Jis sulig kiekvienu žingsniu įsmukdavo į pusnį ir imdavo irzliai purtyti nuo letenų sniegą.

Prieš jį, graudžiai kniaukdami, krapaliojo du maži kačiukai. Jie nuolat prasmegdavo puriame sniege, kojų ir pilvo kailis buvo susivėlęs ir apledėjęs, bet katinas neleido sustoti, bakštino.

Trys katės kepurnėjos palei upę, kol ši praplatėjo ir jie atsidūrė prie salelės netoli kranto. Ją supo tankus nendrynas, iš ledo kyšojo sausi stiebai. Salos vidurį po apsnigtomis šakomis nuo smalsių žvilgsnių slėpė skurdūs belapiai gluosniai.

– Beveik atėjom, – drąsinamai sukniaukė rudas katinas. – Paskui mane.

Jis nuslydo krantu prie siauro apledėjusio tako per nendryną ir užšoko ant sušalusios žemės. Didžiajam kačiukui pavyko

užsiropsti, bet mažasis suknibuo ant ledo ir, sielvartingai miaudamas, susirietė. Katinas luktelėjės prišoko prie jo ir bandė pastatyti ant kojų, bet mažylis buvo taip išvargės, kad nebegalėjo pajudėti. Katinas ramindamas šiurkščiai aplaižė jam ausis, paskui čiupo dantimis už sprando ir nusinešė į salą.

Už gluosnių plytėjo krūmingas apsnigtas laukas, pripėduotas kačių. Atrodė, kad proskynoje nieko nėra, bet katiną, einantį prie didžiausio krūmų guoto ir lendantį po raizgiomis šakomis, iš slėptuvės stebėjo skaisčios akys.

Augykloje, priešingai nei lauke, buvo šilta ir kvepėjo pienu. Samanų ir viržių gūžtoje pilka katė žindė rainą kačiuką. Ji pakélé galvą, kai katinas prisiartino ir atsargiai padėjo ant žemės kačiuką, kurį nešė. Antrasis kačiukas pats įsvirduliavo į augyklą ir bandė įsiropsti į gūžtą.

– Ažuolo Šerdie? – sukniaukė katė. – Ką tu čia atneše?

– Kačiukus, Pilkuole, – atsakė Ažuolo Šerdis. – Paimsi? Jiems reikia motinos.

– Bet... – Gintarinės Pilkuolės akys spindėjo pasipiktinimu. – Kieno šie kačiukai? Jie ne Upės klano. Iš kur tu juos gavai?

– Radau miške. – Ažuolo Šerdis panarino akis. – Gera, kad aš, o ne lapė.

– Miške? – nepatikliai sukniaukė valdovė. – Ažuolo Šerdie, gal manai, kad aš besmegenė kaip pelė? Kokia katė paliktų miške savo kačiukus, ypač tokiu oru?

– Turbūt valkata ar dvikojai, – gūžtelėjo pečiais Ažuolo Šerdis. – Iš kur aš galiu žinoti? Negi reikėjo juos palikti miške? – Jis

bakstelėjo nosim mažesniams kačiukui. Šis gulėjo kaip negyvas, tik šonai kvépuojant kilnojosi. – Pilkuole, būk gera... Kiti tavo kačiukai pasimirė, šie irgi mirs, jeigu jais nepasirūpinsi.

Pilkuolės akys apsiniaukė iš skausmo. Ji pažvelgė į rastinukus. Sie pražiojo rausvas burnytes ir gailiai sukniaukė.

– Turiu daug pieno, – sušnibždėjo veikiau sau negu Ažuolo Šerdžiai. – Žinoma, paimsiu.

Ažuolo Šerdis su palengvėjimu atsiduso. Čiupo kačiukus, iš pradžių vieną, paskui kitą, ir paguldė prie Pilkuolės. Ši švelniai pristumė juos prie pilvo, greta savo kačiuko, ir rastinukai ēmė godžiai žisti.

– Vis tiek nesuprantu, – sukniaukė Pilkuolė, kai kačiukai pasisotino. – Kaip du maži kačiukai galėjo vieni atsidurti miške vidury plikų šakų laiko? Motina turbūt iš proto kraustosi.

Rudasis katinas didžiule priekine letena kepštelių samanų gnužulą.

– Jei manai, kad juos pavogiau, klysti.

Pilkuolė ilgai žiūrėjo į jį.

– Nemanau, – pagaliau sukniaukė. – Bet visos tiesos tu man nepasakei?

– Pasakiau tiek, kiek reikia.

– Nepasakei! – Pilkuolė sužaibavo akimis. – O jū motina?

Žinau, ką reiškia netekti kačiukų, Ažuolo Šerde. Nelinkėčiau tokio sielvarto nė vienai katei.

Ažuolo Šerdis iš paniūrų débtelių į ją ir slopiai suurzgė.

– Jū motina tikriausiai valkata. Tokiame šaltyje jos ieškoti beprasmiška.

– Bet, Ažuolo Šerde...

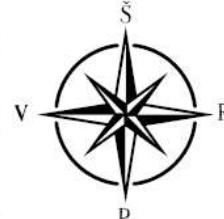
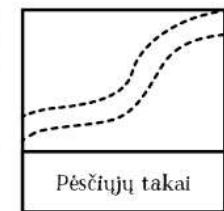
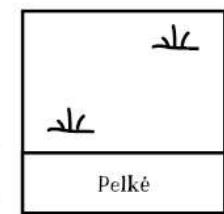
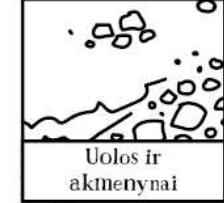
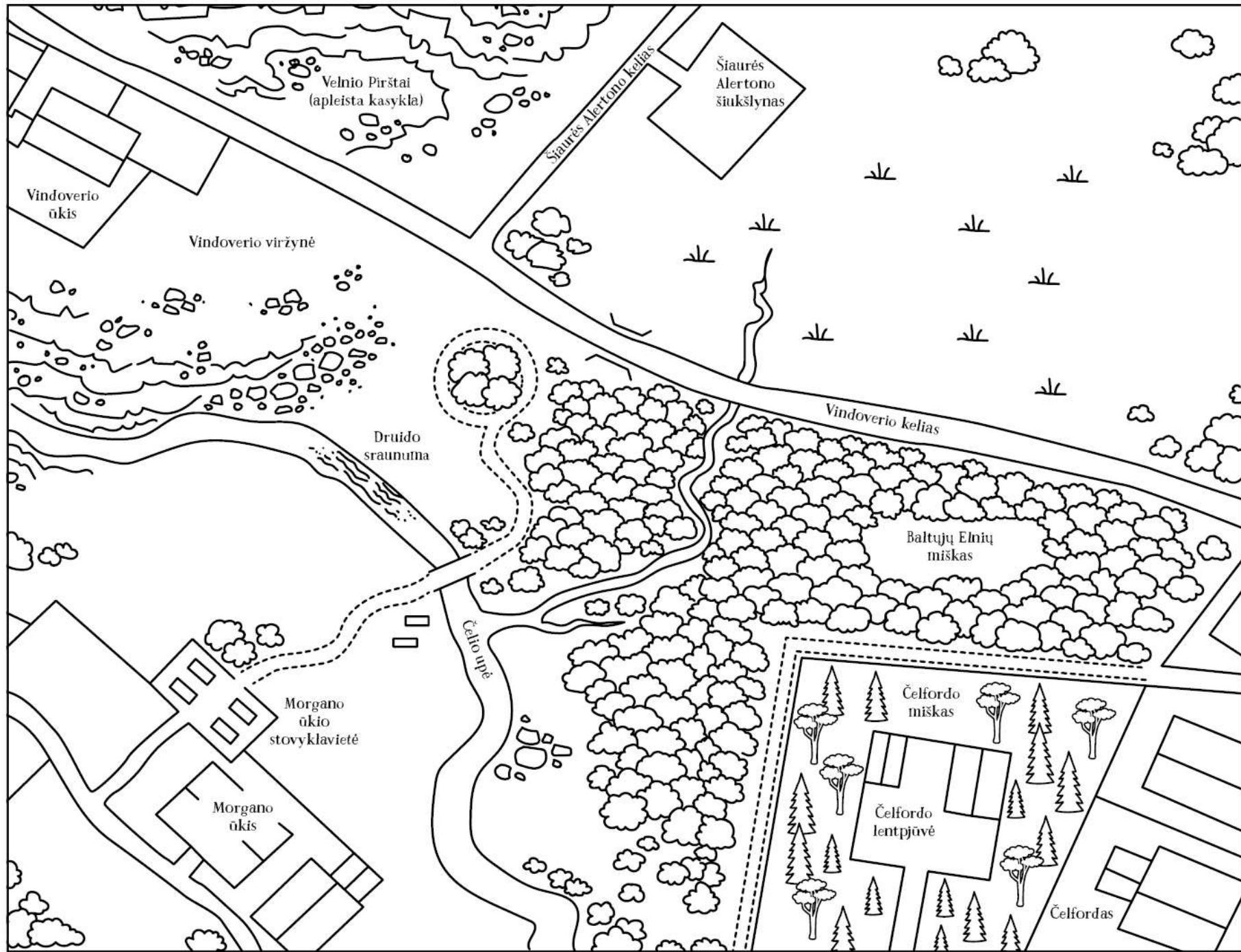
– Tu tik pasirūpink kačiukais! – Rudasis katinas pašoko ir skubiai nupėdino prie išėjimo. – Atnešiu šviežienos, – sukniaukė per petį.

Kai jis išėjo, Pilkuolė ēmė laižyti kačiukus, kad jie susiltų. Ištirpęs sniegas nuplovė beveik visus kvapus, tačiau Pilkuolė dar užuodė mišką, sausus lapus ir apšerkšnijusių žemę. Ir dar kažkokį labai silpną kvapą.

Pilkuolė apmirė. Tikrai užuodė? O gal jai pasivaideno? Vėl palenkė galvą prie kačiukų, išsižiojo ir įkvėpė.

Išplėtė akis ir nemirksėdama ilgai žiūrėjo į tamsius šešelius augyklos pasienyje. Ji neklydo. Dviejų našlaičių kačiukų, kurių kilmę Ažuolo Šerdis atsisakė paaiškinti, kailis trenkė priešo klanu!

D V I K O J U K E L I A I

K A Č I U K E L I A I

